

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΔΕΗ
ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΖΕΡΒΟΥ ΣΤΟ 17^ο ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,
«ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2012» ΤΟΥ ΙΕΝΕ**

Τίτλος: Η Οικονομική Κρίση και η Ενεργειακή Αγορά στην Ελλάδα
(Διάρκεια 20 λεπτά)

Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα

Embargoed: 30 Οκτωβρίου 2012 – 1330μμ

Κύριε Υπουργέ,
Κυρίες και Κύριοι,

Ξεκινώντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω το ΙΕΝΕ για τη πρόσκληση στο 17^ο Συνέδριο «Ενέργεια και Ανάπτυξη».

Τα τελευταία τρία εξαιρετικά δύσκολα χρόνια για το σύνολο της Ελληνικής κοινωνίας, ο τομέας της ενέργειας πρωταγωνιστεί καθώς είναι από όλους αποδεκτό πως μπορεί να αποτελέσει μοχλό οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας για τη χώρα.

Είναι αδιαμφισβήτητο πως τόσο μεγάλα αλλά και μικρά έργα – μεγάλες και μικρότερες επενδύσεις σε όλες τις μορφές ενέργειας μπορούν να έχουν μόνο θετικά αποτελέσματα.

Είναι όμως επίσης αδιαμφισβήτητο πως προκειμένου οι επενδύσεις αυτές να υλοποιηθούν και να έχουν αποτέλεσμα απαιτείται μια συνολική αναδιοργάνωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας η οποία θα αντιμετωπίζει υπάρχουσες αναποτελεσματικότητες και στρεβλώσεις για να οδηγήσει την αγορά στο οικονομικά βέλτιστο σημείο λειτουργίας.

Η ΔΕΗ κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις για την αναδιοργάνωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην πρόσφατη διαβούλευση της ΡΑΕ.

Κατ' αρχάς, είναι απολύτως ξεκάθαρο πως συμφωνούμε με τη ΡΑΕ ως προς την αναγκαιότητα αναδιοργάνωσης.

Δηλαδή τη δημιουργία μιας υγιούς αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που θα μπορέσει, στις ιδιαίτερα δύσκολες παρούσες συνθήκες, να παίξει σημαντικό ρόλο ως ένας από τους βασικότερους πυλώνες ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας και της χώρας.

Η αναδιοργάνωση πρέπει να στοχεύει στη δημιουργία μιας αγοράς η οποία:

- Λειτουργεί με διαφάνεια και προβλεψιμότητα σε ικανό βάθος χρόνου προκειμένου να είναι ελκυστική για νέες επενδύσεις όταν και όπου αυτές χρειάζονται.
- Ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας και ελαχιστοποιεί τις αρνητικές επιπτώσεις στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας· καθώς και
- Εξασφαλίζει την ασφάλεια του εφοδιασμού σε μακροπρόθεσμη βάση.

Ας εξετάσουμε πιο λεπτομερώς πώς λειτουργούν σήμερα η χονδρεμπορική και η λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και τι χρειάζεται να αλλάξει για την ορθολογικοποίησή τους στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης.

Όλες οι αγοραπωλησίες στην Ελληνική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας γίνονται υποχρεωτικά μέσω του «Λειτουργού της Αγοράς» καθώς στο σημερινό καθεστώς δεν επιτρέπονται διμερή συμβόλαια για απευθείας αγοραπωλησίες

μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών, όπως ισχύει στη συντριπτική πλειοψηφία άλλων Ευρωπαϊκών Χωρών.

Διμερή συμβόλαια μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών προβλέπονται και για την «ενιαία Ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας» - το ονομαζόμενο «target model» - , η οποία θα πρέπει να λειτουργεί ως το 2014.

Στο εν λόγω πλαίσιο θα πρέπει και το ελληνικό μοντέλο χονδρεμπορικής αγοράς να προσαρμοσθεί στο target model, με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης του «υποχρεωτικού pool» από «διμερείς συμβάσεις παραγωγών και προμηθευτών» αλλά και από το «χρηματιστήριο ενέργειας».

Η χονδρεμπορική τιμή της Η/Ε όπως ισχύει σήμερα είναι η «Οριακή Τιμή Συστήματος» και «Οριακή Τιμή Αποκλίσεων», που καθορίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση, προσαυξημένες με κάποια ποσά για παροχή επικουρικών υπηρεσιών καθώς και για δύο «μηχανισμούς»:

- το μηχανισμό ανάκτησης μεταβλητού κόστους και το
- μηχανισμό διασφάλισης επαρκούς ισχύος.

Αυτοί βρίσκονται πρακτικά εκτός του πλαισίου της «ελεύθερης αγοράς» ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον οι τιμές τους δεν διαμορφώνονται από την προσφορά και τη ζήτηση, αλλά είναι «ρυθμιζόμενες».

Ο μηχανισμός διασφάλισης επαρκούς ισχύος θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά το 2005 με σκοπό την εξασφάλιση ενός σταθερού εισοδήματος στην ηλεκτροπαραγωγή για την κάλυψη μέρους του σταθερού κόστους των μονάδων, λειτουργώντας ως κίνητρο για νέες επενδύσεις.

Έχει διοικητικά οριζόμενη τιμή, η οποία σήμερα για μια τυπική μονάδα ισχύος 300 MW αντιστοιχεί σε εισόδημα τάξης 12 εκατ. € το χρόνο. Σήμερα, ο μηχανισμός διασφάλισης επαρκούς ισχύος –αν και εκτός του πλαισίου της

ελεύθερης αγοράς- θεωρείται πλέον ευρέως αποδεκτός στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον έχει ήδη θεσμοθετηθεί, ή εξετάζεται η θεσμοθέτησή του, σε πολλές χώρες.

Η ΔΕΗ κατ' αρχάς συμφωνεί με την πρόταση της ΡΑΕ για αναθεώρηση του μηχανισμού διασφάλισης επαρκούς ισχύος, όπως αυτή εκφράστηκε στην πρόσφατη διαβούλευση για την αναδιοργάνωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Χρειάζεται όμως να διευκρινιστούν οι βασικές κατευθύνσεις της αναθεώρησης αυτής και στη συνέχεια να συζητηθούν οι λεπτομέρειες εφαρμογής.

Αντίθετα, με το μηχανισμό διασφάλισης επαρκούς ισχύος, ο μηχανισμός ανάκτησης μεταβλητού κόστους αποτελεί μια ιδιόζουσα ελληνική πρωτοτυπία. Θεσμοθετήθηκε για να βοηθήσει οικονομικά τις νέες επενδύσεις τρίτων/ανεξάρτητων ηλεκτροπαραγωγών, εν μέσω δυσμενούς συγκυρίας λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής ύφεσης. Κατέληξε δε να γίνεται κατάχρηση του στρεβλωτικού αυτού μηχανισμού (κατά ομολογία και της ίδιας της ΡΑΕ), με αποτέλεσμα τη σημαντική επιβάρυνση του κόστους ηλεκτροπαραγωγής της Χώρας.

Για αποφυγή παρερμηνειών, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι η ΔΕΗ σέβεται τις επενδύσεις που έχουν υλοποιήσει οι τρίτοι και αποδέχεται τη βασική άποψη ότι οι μονάδες τους -με καύσιμο φυσικό αέριο- είναι χρήσιμες για την εύρυθμη λειτουργία του Συστήματος ακόμα στις σημερινές συνθήκες πτώσης της ζήτησης, όπως εξάλλου χρήσιμες θα είναι και οι νέες μονάδες φυσικού αερίου της ΔΕΗ στο Αλιβέρι και στη Μεγαλόπολη.

Η ΔΕΗ επιθυμεί την λειτουργία των μονάδων των τρίτων και την εύλογη και δίκαιη αποζημίωσή τους μέσα στα πλαίσια του υγιούς ανταγωνισμού.

Όμως είναι άλλη υπόθεση η επιβίωση των συγκεκριμένων επενδύσεων και άλλη υπόθεση η εισαγωγή στρεβλωτικών μηχανισμών -όπως ο μηχανισμός ανάκτησης μεταβλητού κόστους- στη λειτουργία της αγοράς.

Ο μηχανισμός ανάκτησης μεταβλητού κόστους, σε συνδυασμό με κάποιες τεχνικές λεπτομέρειες που αφορούν τον τρόπο προσφοράς των μονάδων στην ημερήσια αγορά, καταλήγει να κρατά σε λειτουργία στο τεχνικό τους ελάχιστο (δηλαδή στο σημείο με το χειρότερο βαθμό απόδοσης) τις μονάδες φυσικού αερίου, ανεξαρτήτως των ωριαίων διακυμάνσεων της ζήτησης, ακόμα κι όταν η λειτουργία τους είναι αντιοικονομική για το Σύστημα (π.χ. στις περιόδους χαμηλού φορτίου και χαμηλής Οριακής Τιμής Συστήματος), εκτοπίζοντας άλλα φθηνότερα εγχώρια καύσιμα (λιγνίτες). Έτσι, τις διακυμάνσεις της ζήτησης αναγκάζονται να τις καλύψουν σε σημαντικό βαθμό οι λιγνιτικές μονάδες αν και είναι εκ κατασκευής τους «μονάδες βάσης» με περιορισμένη ευελιξία, και όχι οι μονάδες φυσικού αερίου που κανονικά θα πρέπει να λειτουργούν ως «μονάδες ενδιάμεσου φορτίου» με μεγαλύτερη ευελιξία.

Αυτό αποτυπώνεται εύγλωττα στα διαγράμματα που βλέπετε στην οθόνη και τα οποία δείχνουν πώς μεταβάλλεται η φόρτιση των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ και των μονάδων φυσικού αερίου των τρίτων σε μια τυπική ημέρα.

Επιπλέον, ο μηχανισμός ανάκτησης μεταβλητού κόστους εξασφαλίζει στις παραπάνω μονάδες φυσικού αερίου, οι οποίες όπως είδαμε λειτουργούν αντιοικονομικά για το Σύστημα, το μεταβλητό κόστος τους και τους παρέχει επιπλέον περιθώριο 10%.

Τα παραπάνω αποτελούν «στρέβλωση» της χονδρεμπορικής αγοράς, διότι οδηγούν σε μη-βέλτιστη λειτουργία των διαθέσιμων πόρων ηλεκτροπαραγωγής, άρα και σε αυξημένο κόστος. Επιπλέον, οδηγούν σε άσκοπη επιβάρυνση του εμπορικού ισοζυγίου της Χώρας λόγω άσκοπης κατανάλωσης φυσικού αερίου. Τα αποτελέσματα για τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας για τη ΔΕΗ, αλλά και για την Εθνική Οικονομία είναι εξαιρετικά δυσμενή.

Ο πίνακας που βλέπετε στην οθόνη δείχνει κατ' εκτίμηση ανάλυση των εσόδων των Μονάδων Τρίτων ηλεκτροπαραγωγών κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012. Είναι φανερό ότι ο μηχανισμός ανάκτησης μεταβλητού κόστους αποτελεί μια πολύ σημαντική δαπάνη για τους προμηθευτές. Η ετήσια εκταμίευση για την κάλυψη του μηχανισμού ανάκτησης μεταβλητού κόστους των τρίτων ηλεκτροπαραγωγών εκτιμάται περί τα 275 εκατ. €.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, τους οποίους θέτουμε στη διάθεση όλων των ενδιαφερόμενων, η ετήσια καθαρή οικονομική επιβάρυνση του Ηλεκτρικού Συστήματος από το μηχανισμό αυτό εκτιμάται περί τα 200 εκατ. € για την περίπτωση ιδανικής λειτουργίας του Συστήματος και περί τα 100 εκατ. € για ρεαλιστική λειτουργία (λαμβάνομένων υπόψη βλαβών Μονάδων, προβλημάτων στην ποιότητα του λιγνίτη κ.ο.κ.).

Για τους παραπάνω λόγους, στην πρόσφατη διαβούλευση της ΡΑΕ για την αναδιοργάνωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η ΔΕΗ πρότεινε την άμεση και πλήρη κατάργηση του μηχανισμού ανάκτησης μεταβλητού κόστους.

Είναι χαρακτηριστικό πάντως ότι, με την απελευθέρωση της εγχώριας χονδρεμπορικής αγοράς και τα κίνητρα που δόθηκαν για νέες επενδύσεις και ανταγωνισμό στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, το μερίδιο των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ έχει πλέον μειωθεί μέσα στο 2012 στο 67% περίπου (από 83% που ήταν το 2009).

Αξίζει σε αυτό το σημείο να υπενθυμίσουμε ότι δια νόμου απαγορεύεται στη ΔΕΗ να κατασκευάσει νέες μονάδες -παρά μόνο για να αντικαταστήσει παλαιές μονάδες ίσης ισχύος- συνεπώς της είναι ουσιαστικά απαγορευμένη η αναπτυξιακή πορεία σε βάθος χρόνου.

Έτσι, οι νέες Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής της ΔΕΗ που κατασκευάζονται στο Αλιβέρι και στη Μεγαλόπολη δεν αποτελούν νέα ισχύ που εντάσσεται στο Σύστημα, αλλά απλά εκσυγχρονισμό του χαρτοφυλακίου ηλεκτροπαραγωγής

της ΔΕΗ, δεδομένου ότι η λειτουργία τους θα συνοδεύεται από την απένταξη ισόποσης ισχύος παλαιών και μη αποδοτικών μονάδων.

Αντίθετα με την παραγωγή, η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας -μετά από ένα περιστασιακό άνοιγμα της αγοράς- έχει στην πραγματικότητα πάλι κλείσει.

Χαρακτηριστικό της ελληνικής λιανικής αγοράς είναι ότι τα τιμολόγια Χαμηλής Τάσης είναι ρυθμιζόμενα από την Πολιτεία, χωρίς αναπροσαρμογή συναρτήσεως του κόστους ή των τιμών χονδρεμπορικής, όπως είναι το σύνηθες σε άλλες χώρες. Το αποτέλεσμα είναι να εμφανίζεται «φούσκα» στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα εις βάρος των καταναλωτών στις περιόδους που συμβαίνει το κόστος ηλεκτροπαραγωγής να είναι σχετικά χαμηλό (π.χ. περίοδος 2009-2010), και οικονομική ασφυξία των προμηθευτών -και ιδιαίτερα της ΔΕΗ που αποτελεί προμηθευτή «τελευταίου καταφυγίου»- στις περιόδους που το κόστος είναι σχετικά υψηλό (π.χ. περίοδος 2011-2012).

Έτσι, σήμερα η ΔΕΗ, επιφορτισμένη εκ του νόμου με υποχρεώσεις «τελευταίου καταφυγίου» και «καθολικού προμηθευτή», έχει πλέον σχεδόν το 100% της προμήθειας, λειτουργώντας πρακτικά ως «επί ζημία μονοπώλιο», διότι τα τιμολόγια δεν ανταποκρίνονται ούτε στο πραγματικό κόστος, ούτε στις τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς. Αυτό αποτυπώνεται στη ραγδαία επιδείνωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της και στις επισφάλειες που εγγράφει.

Η σύνδεση των τιμολογίων λιανικής με τις τιμές χονδρεμπορικής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία των δύο αγορών, εφόσον οι δύο αυτές αγορές πρακτικά αποτελούν μια ενιαία και συνεχόμενη οικονομική οντότητα - ουσιαστικά δηλαδή αποτελούν δύο συνεχόμενους «κρίκους» της «αλυσίδας» που ονομάζεται «Εγχώρια Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας». Αξίζει να τονιστεί ότι επενδύσεις σε νέες μονάδες παραγωγής -είτε από τη ΔΕΗ είτε από τρίτους- μπορούν να καταστούν ελκυστικές και βιώσιμες

μόνο με την επίτευξη της πλήρους και ουσιαστικής απελευθέρωσης της λιανικής αγοράς.

Ας σημειωθεί πως το Μνημόνιο προβλέπει την περαιτέρω απελευθέρωση της χονδρεμπορικής αγοράς μέσω πρόσβασης τρίτων στο χαρτοφυλάκιο ενέργειας χαμηλού κόστους της ΔΕΗ, δηλαδή στις λιγνιτικές μονάδες.

Με τις πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, πιστοποιείται ότι δεν υφίσταται κατάχρηση της θέσης της ΔΕΗ στην αγορά, άρα δεν υφίσταται παραβίαση του ευρωπαϊκού δικαίου του ανταγωνισμού και αυτό οφείλουν να το λάβουν σοβαρά υπόψη τους όσοι -θεσμικοί και μη- κάνουν νύξη σε δήθεν καταχρηστική συμπεριφορά της ΔΕΗ.

Με τις αποφάσεις του το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν χρειάζονται διορθωτικά μέτρα. Οι παραπάνω αποφάσεις αποτελούν ορόσημο και διαφοροποιούν σημαντικά τους όρους και τον τρόπο του περαιτέρω ανοίγματος της αγοράς.

Η ΔΕΗ παραμένει σταθερή στη θέση της υπέρ της περαιτέρω απελευθέρωσης της ελληνικής αγοράς ηλεκτρισμού, η οποία πρέπει να γίνει με σεβασμό των κανόνων Δικαίου, να υπηρετεί τον υγιή ανταγωνισμό, να περιλαμβάνει όλα τα τμήματα της αγοράς ηλεκτρισμού (δηλαδή χονδρεμπορική και λιανική), με γνώμονα το συμφέρον του τελικού καταναλωτή και της οικονομίας.

Πιο συγκεκριμένα, η θέση της ΔΕΗ είναι ότι, η πρόσβαση τρίτων στο χαρτοφυλάκιο ηλεκτροπαραγωγής της, στο πλαίσιο ενός μεταβατικού σταδίου πλήρους απελευθέρωσης, πρέπει να γίνει μέσα από «μηχανισμούς αγοράς», οι οποίοι έχουν το πλεονέκτημα ότι είναι σύμφωνοι με τις αρχές της «ελεύθερης αγοράς», είναι διαφανείς και αναδεικνύουν την πραγματική αξία της ενέργειας.

Μηχανισμό αγοράς αποτελούν οι δημοπρασίες για «εικονικές μονάδες παραγωγής» (τα λεγόμενα Virtual Power Plants ή VPPs), οι οποίες έχουν

εφαρμοστεί και εξακολουθούν να εφαρμόζονται ευρύτατα σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρα υπάρχει σήμερα μεγάλη εμπειρία ως προς την εφαρμογή και τα αποτελέσματά του.

Είναι απαραίτητη προϋπόθεση –σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική για τα VPPs- να υπάρχει κατώφλι τιμής στις δημοπρασίες το οποίο να εξασφαλίζει ότι ο παραγωγός δεν θα πωλεί ενέργεια κάτω του κόστους (συν ένα εύλογο περιθώριο κέρδους).

Είναι επίσης απαραίτητη προϋπόθεση η ενέργεια που δημοπρατείται να διοχετεύεται προς τους τελικούς καταναλωτές στην Ελλάδα, και μάλιστα να καλύπτει πρωτίστως τις κατηγορίες εκείνες καταναλωτών που το προφίλ κατανάλωσης και τα τιμολόγιά τους αντιστοιχούν στο προφίλ και στην τιμή αυτής της ενέργειας, εφόσον ο απώτερος στόχος της απελευθέρωσης είναι η μεγιστοποίηση του οφέλους για τον τελικό καταναλωτή.

Αντίθετα με τα VPPs, ο μηχανισμός NOME που εφαρμόστηκε πρόσφατα στη Γαλλία βρίσκεται εντελώς εκτός του πλαισίου της «ελεύθερης αγοράς», εφόσον στο NOME η ενέργεια δεν δημοπρατείται.

Στο NOME η ενέργεια απλά εκχωρείται σε τρίτους σε τιμή εκ των προτέρων καθορισμένη από την Πολιτεία. Με αυτόν τον τρόπο όμως δεν αναδεικνύεται η πραγματική αξία της εκχωρούμενης ενέργειας, με ό,τι κινδύνους αυτό συνεπάγεται στην περίπτωση «ατυχούς» ρύθμισης της τιμής είτε προς τα κάτω (οπότε δημιουργείται πρόβλημα βιωσιμότητας στην κυρίαρχη εταιρεία) είτε προς τα πάνω (οπότε δημιουργείται πρόβλημα βιωσιμότητας στους λοιπούς συμμετέχοντες).

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι ο μηχανισμός NOME έχει εφαρμοστεί μόνο σε μία χώρα (τη Γαλλία), και μάλιστα πολύ πρόσφατα, ως εκ τούτου δεν είναι επαρκώς «δοκιμασμένος» όσον αφορά την εφαρμογή και τα αποτελέσματά του.

Μάλιστα έχει ήδη εκφραστεί αρκετή αρνητική κριτική για το ΝΟΜΕ, όπως πολύ ορθά αναφέρεται και στη σχετική μελέτη που εκπόνησε για τη ΡΑΕ το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, που θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους αρμόδιους φορείς πριν επιχειρηθεί να εφαρμοστεί κάτι παρόμοιο και στην Ελλάδα.

Αξίζει παρόλα αυτά να επισημανθεί ότι η Γαλλία φρόντισε να εφαρμόσει το ΝΟΜΕ με τρόπο που να διατηρεί ουδέτερη τη θέση της κυρίαρχης εταιρείας (δηλ. της EdF), ρυθμίζοντας την τιμή της εκχωρούμενης ενέργειας έτσι ώστε να καλύπτει το πλήρες κόστος παραγωγής (συμπεριλαμβανομένων και μελλοντικών δαπανών) και να αντιστοιχεί στο τιμολόγιο των μεγάλων βιομηχανικών καταναλωτών, επιβάλλοντας επί ποινή την παραμονή της εκχωρούμενης ενέργειας εντός Γαλλίας για κάλυψη των εγχώριων αναγκών, και απαλλάσσοντας την EdF από οποιαδήποτε υποχρέωση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές.

Κυρίες και κύριοι,

Η συμπύεση του κόστους παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί και πρέπει να επιτευχθεί μόνο μέσω του ανταγωνισμού.

Ταυτόχρονα, ο ανταγωνισμός θα έχει πολύ σημαντικές θετικές επιπτώσεις στο κόστος και στην ποιότητα της προσφερόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε μακροχρόνιο ορίζοντα και θα οδηγήσει σε νέες επενδύσεις, όπου και όταν η αγορά τις χρειάζεται.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να αναπτυχθεί ο ανταγωνισμός στις διάφορες δραστηριότητες της αγοράς είναι η πλήρης και ουσιαστική απελευθέρωση των τιμολογίων σε όλες τις κατηγορίες καταναλωτών και σε όλες τις τάσεις με εξαίρεση τις ειδικές κατηγορίες «ευάλωτων» καταναλωτών», για τους οποίους θα πρέπει να συνεχίσει να υπάρχει ειδική τιμολογιακή μέριμνα.

«Κατ' όνομα» μόνον απελευθέρωση των τιμολογίων, με πρακτικά επιβεβλημένες τιμές για συγκεκριμένες κατηγορίες καταναλωτών (και μάλιστα τιμές εξωφρενικά χαμηλές, της τάξης των 42 ή των 50 €/MWh, που δεν τεκμηριώνονται γιατί βέβαια είναι αδύνατο να τεκμηριωθούν με βάση τα σημερινά δεδομένα του Ηλεκτρικού Συστήματος), στρεβλώνουν και δίνουν λάθος σήμα τιμών στην αγορά, βλάπτουν τον ανταγωνισμό, και μακροπρόθεσμα οδηγούν σε μαρασμό και αποεπένδυση όλο τον κλάδο.

Η ΔΕΗ, ως εκ τούτου, ζητά από τη ΡΑΕ να εξετάσει ιδιαίτερα προσεκτικά και να περιορίσει στο ελάχιστο απαραίτητο, ακόμη και την πιο βραχυπρόθεσμη παρέμβασή της στη χονδρεμπορική ή λιανεμπορική αγορά, επιτρέποντας έτσι στον ανταγωνισμό να λειτουργήσει και να δημιουργήσει τους βέλτιστους όρους.

Κυρίες και κύριοι,

Η ΔΕΗ δεν ζητά εύνοια. Αλλά, αναλογιζόμενη και την ευθύνη της προς την ελληνική κοινωνία, δεν μπορεί να ανεχθεί την κλιμάκωση των στρεβλώσεων που δίνουν λάθος σήμα στην αγορά, βλάπτουν τον ανταγωνισμό

Η παρούσα μακροοικονομική κατάσταση της Ελλάδας έφερε στη επιφάνεια ένα σύνολο δυσλειτουργιών στο πλαίσιο της ελληνικής χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού –μερικές από τις οποίες επεσήμανα στην ομιλία μου. Είναι προφανές πως αυτές οι δυσλειτουργίες επιφέρουν μεγάλη λειτουργική και οικονομική επιβάρυνση στη ΔΕΗ και όχι μόνο, αλλά επιπλέον δυσχεραίνουν εξαιρετικά την αποτελεσματική απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα τελευταία δύο χρόνια στην προσπάθεια μας για ουσιαστικό εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού υλοποιήσαμε μια σειρά από σημαντικές ενέργειες.

Επιγραμματικά αναφέρουμε:

- τη σημαντικότερη μείωση του κόστους μας – πιστεύουμε τη μεγαλύτερη που έγινε από οποιονδήποτε άλλο στην Ελλάδα
- την επιτυχή απόσχιση των Δικτύων – άσκηση δυσκολότερη, που στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία
- την επιτυχή διαπραγμάτευση με τα Συνδικάτα και την υπογραφή νέας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας – ελάχιστες εταιρείες στην Ελλάδα πέτυχαν κάτι αντίστοιχο
- τις επενδύσεις ύψους € 2 δισ. – ίσως οι μεγαλύτερες τη διετία αυτή στην Ελλάδα

Στο μισθολογικό κόστος, πετύχαμε μια σημαντική μείωση, καθώς η ΔΕΗ ήταν η πρώτη ΔΕΚΟ που εφήρμοσε άμεσα και με επιτυχία τους νόμους Ν. 3833, 3845 και 4024 με αποτέλεσμα τη μείωση του συνολικού κόστους μισθοδοσίας περίπου 650 εκ. ευρώ σε σχέση με το 2009. Αυτό σημαίνει πως η μέση μισθολογική δαπάνη έχει μειωθεί κατά 36% ανά εργαζόμενο.

Θα ήθελα να τονίσω ότι η μείωση της μισθοδοσίας δεν προέκυψε μόνο από την εφαρμογή των Νομοθετικών ρυθμίσεων, αλλά και από εσωτερικές περικοπές στη ΔΕΗ – μειώσεις από υπερωρίες, βάρδιες, εκτός έδρας κ.α.

Το πραγματικό αποτέλεσμα των δράσεων αυτών ήταν η αύξηση της παραγωγικότητας της Επιχείρησης, σε συνθήκες ιδιαίτερα αντίξοες, με το έμπειρο προσωπικό μας να μειώνεται ραγδαία λόγω συνταξιοδοτήσεων, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα αναπλήρωσής του. Με τον τρόπο αυτό πετύχαμε να καλύψουμε ισοδύναμα το έλλειμμα παραγωγικότητας που είχε εντοπίσει η μελέτη της Booz Allen, που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΔΕΗ το 2007-8.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ορισμένα ποσοστά σχετικά με τις λειτουργικές δαπάνες της ΔΕΗ.

Από το σύνολο των λειτουργικών δαπανών, οι ελεγχόμενες δαπάνες για το 2011 ήταν μόνο το 35%.

Συνεχίζοντας, βλέπουμε ότι από τις ελεγχόμενες δαπάνες, οι δαπάνες μισθοδοσίας ήταν το 23% και οι λοιπές δαπάνες το 12% των συνολικών δαπανών.

Αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για τη ΔΕΗ ο περιορισμός του κόστους και των λοιπών λειτουργικών δαπανών, με την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων και παρεμβάσεων που έχουν ήδη δρομολογηθεί. Πρέπει όμως να γίνει αντιληπτό πως οι μειώσεις αυτές θα επιφέρουν μια μικρή μόνο μείωση των συνολικών δαπανών – αφού όπως είδαμε συμμετέχουν στις συνολικές δαπάνες με ποσοστό 12%. Το ποσοστό αυτό, μάλιστα – για το πρώτο εξάμηνο του 2012 έχει περαιτέρω μειωθεί στο 10%.

Παράλληλα με την περικοπή δαπανών η ΔΕΗ έθετε σε λειτουργία τις νέες θυγατρικές του ομίλου τον ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ. Μεθοδικά και σε λίγους μήνες κάλυψε χαμένο χρόνο ετών επιτυγχάνοντας τη μετακίνηση προσωπικού - περίπου 8.000 άτομα - μια από τις πιο σημαντικές δομικές αλλαγές στην ιστορία της ΔΕΗ με καθοριστικό ρόλο στην πραγματική απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας.

Τα τελευταία τρία έτη η ΔΕΗ επίσης εξασφάλισε χρηματοδότηση για επενδύσεις στη χώρα μας που πλησιάζουν τα 3 δισ. Ευρώ, ενώ επίσης πέτυχε την εξασφάλιση και την επιτυχή διαχείριση της ρευστότητας της εταιρείας στο δύσκολο χρηματοοικονομικό περιβάλλον που υπάρχει.

Στο ίδιο δυσχερέστατο οικονομικό πλαίσιο, η ΔΕΗ ολοκλήρωσε το έργο κατασκευής της μονάδας του Αλιβερίου, την πρώτη θερμική μονάδα μετά από επτά χρόνια και σύντομα θα έχει ολοκληρωθεί και το έργο του Ιλαρίωνα, η

πρώτη υδροηλεκτρική μονάδα μετά από δεκαπέντε χρόνια. Οι πρώτες επενδύσεις της ΔΕΗ στην περίοδο της κρίσης, ολοκληρώνονται, δίνοντας μια ώθηση και αισιοδοξία για το αύριο.

Σχετικά με την κορυφαία επενδυτική μας επιλογή - τη νέα Λιγνιτική Μονάδα της Πτολεμαΐδας, ισχύος 660 MW και προϋπολογισμένης αξίας € 1,4 δις, ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός και ανακηρύχθηκε ο μειοδότης και θεωρούμε πως παρά την αρνητική οικονομική συγκυρία πρέπει και θα προσπαθήσουμε να διασφαλίσουμε τη χρηματοδότηση του «εθνικής σημασίας» αυτού έργου.

Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η ΔΕΗ πέτυχε την καλύτερη δυνατή εφαρμογή δύσκολων μέτρων, όπως είναι αυτά για το ΕΕΤΗΔΕ και το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο. Σε σχέση με το ΕΕΤΗΔΕ έδωσε τη δυνατότητα στην Ελληνική Πολιτεία να ξεπεράσει σημαντικά δημοσιονομικά προβλήματα και να είναι σε θέση να ισχυρίζεται στους δανειστές μας πως μπορεί να πετυχαίνει τους στόχους της.

Κυρίες και Κύριοι,

Αυτή την ιδιαίτερα σκληρή περίοδο για την Ελληνική Κοινωνία, ο ρόλος της ΔΕΗ, γίνεται ακόμα μεγαλύτερος.

Τους επόμενους μήνες, τους δύσκολους μήνες που ακολουθούν, οφείλουμε να συμπορευτούμε με σκοπό την ενίσχυση της ΔΕΗ, της εθνικής οικονομίας, και την στήριξη της κοινωνίας.

Η ευθύνη μας είναι μεγάλη και οι προσδοκίες της κοινωνίας από εμάς ακόμα μεγαλύτερες.

Σας Ευχαριστώ